

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město

Tel. 257 042 094, e-mail: arbitr@finarbitr.cz

www.finarbitr.cz

Evidenční číslo: FA/7819/2015
Spisová značka (uvádějte vždy v korespondenci): FA/SU/208/2014

Nález

Finanční arbitř příslušný k rozhodování sporů podle § 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 14. 5. 2014 podle § 8 zákona o finančním arbitrovi o návrhu navrhovatele ■■■ zastoupeného na základě plné moci ze dne 11. 11. 2013 JUDr. Ervínem Perthenem, advokátem se sídlem Velké náměstí 135/19, 500 03 Hradec Králové (dále jen „Navrhovatel“), proti společnosti Aktivařin s. r. o., IČO 29228913, se sídlem Tovačovského 318/18, 767 01 Kroměříž, zapsané v obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu v Brně, spisová značka C 67118, zastoupené na základě plné moci ze dne 30. 5. 2014 Mgr. Vladimírem Kubíkem, advokátem se sídlem Tovačovského 318/18, 767 01 Kroměříž (dále jen „Instituce“), vedeném podle § 24 zákona o finančním arbitrovi s přiměřeným použitím zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve věci určení neplatnosti smlouvy o úvěru, neplatnosti zástavní smlouvy a dále určení, že Navrhovatel Instituci ze smlouvy o úvěru ničeho nedluží, takto:

- I. Určuje se, že smlouva o úvěru ze dne 26. 6. 2013 uzavřená mezi navrhovatelem, ■■■ a institucí, společností Aktivařin s. r. o., IČO 29228913, se sídlem Tovačovského 318/18, 767 01 Kroměříž, je podle § 9 odst. 1 zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů, neplatná.**
- II. Návrh o určení, že zástavní smlouva ze dne 26. 6. 2013 uzavřená mezi navrhovatelem, ■■■ a institucí, Aktivařin s. r. o., je neplatná, se podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi zamítá.**
- III. Návrh o určení, že navrhovatel, ■■■ Aktivařin s. r. o., ze smlouvy o úvěru ničeho nedluží, se podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi zamítá.**
- IV. Instituce, Aktivařin s. r. o., je povinna podle § 17a zákona o finančním arbitrovi zaplatit sankci ve výši 15.000 Kč (slovy: patnáct tisíc korun českých) na účet Kanceláře finančního arbitra vedený u České národní banky, č. ú. ■■■ variabilní symbol platby 2082014, konstantní symbol platby 558, a to do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto nálezu.**

O d ů v o d n ě n í :

1. Předmět řízení před finančním arbitrem a zkoumání podmínek řízení

Navrhovatel se v řízení před finančním arbitrem domáhá určení neplatnosti smlouvy o úvěru, neplatnosti zástavní smlouvy a dále určení, že Navrhovatel Instituci ze smlouvy o úvěru ničeho nedluží.

Finanční arbitr při zkoumání podmínek řízení z předložených podkladů zjistil, že Navrhovatel a Instituce uzavřeli dne 26. 6. 2013 smlouvu o úvěru č. ■ na základě které se Instituce zavázala Navrhovateli poskytnout částku ve výši 440.000 Kč, a Navrhovatel se zavázal tyto finanční prostředky vrátit a zaplatit za ně úroky (dále jen „Smlouva o úvěru“). Navrhovatel a Instituce téhož dne uzavřeli za účelem zajištění úvěru poskytnutého na základě Smlouvy o úvěru téhož dne zástavní smlouvu, na základě které bylo ve prospěch Instituce zřízeno zástavní právo na nemovitostech ve vlastnictví Navrhovatele (dále jen „Zástavní smlouva“).

Ze shromážděných podkladů finanční arbitr nezjistil, že by Navrhovatel při uzavírání Smlouvy o úvěru, nebo v rámci svých práv a povinností ze Smlouvy o úvěru vyplývajících, vystupoval jako fyzická osoba, která jedná v rámci své podnikatelské činnosti, nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání. Finanční arbitr považuje Navrhovatele za spotřebitele ve smyslu ustanovení § 3 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi.

Z veřejného seznamu obchodního rejstříku finanční arbitr zjistil, že Instituce je držitelem živnostenského oprávnění s předmětem podnikání „*poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru*“, s datem vzniku oprávnění dne 10. 7. 2012, na základě kterého byla při splnění dalších podmínek v souladu se zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů, oprávněna v době uzavření smluvního vztahu poskytovat a zprostředkovávat spotřebitelské úvěry. Instituci jako věřitele ze Smlouvy o úvěru tedy finanční arbitr považuje za instituci ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 písm. c) zákona o finančním arbitrovi.

Smlouva o úvěru představuje smlouvu, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr a která byla uzavřena za účinnosti zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 43/2013 Sb. (dále jen „zákon o spotřebitelském úvěru“), a není ve smyslu ustanovení § 2 zákona o spotřebitelském úvěru smluvním vztahem vyloučeným z působnosti tohoto zákona.

Finanční arbitr tedy konstatuje, že je příslušný k rozhodování sporu mezi Navrhovatelem a Institucí, neboť se jedná o spor mezi věřitelem a spotřebitelem při poskytování spotřebitelského úvěru podle ustanovení § 1 odst. 1 písm. c) ve spojení s ustanovením § 3 odst. 1 písm. c) a odst. 2 a 3 zákona o finančním arbitrovi, když k rozhodování tohoto sporu je podle ustanovení § 7 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský soudní řád“), dána pravomoc českého soudu.

Pokud jde o podání Navrhovatele, které finanční arbitr obdržel dne 29. 1. 2015, evid. č. FA/993/2015, a kterým Navrhovatel navrhl, aby byla do řízení přibrána jako účastník řízení společnost CK FINANCE s. r. o., IČO 29204445, se sídlem Zahradníčkova 1220/20a, 150 00 Praha 5 (dále jen „Společnost“), finanční arbitr pro úplnost uvádí, že o takto vzneseném nároku Navrhovatele vůči Společnosti rozhoduje v samostatném řízení vedeném pod spisovou značkou FA/SU/98/2015.

Podle § 140 odst. 1 správního řádu „[s]právní orgán může na požádání účastníka nebo z moci úřední usnesením spojit různá řízení, k nimž je příslušný, pokud se týkají téhož předmětu řízení

nebo spolu jinak věcně souvisejí anebo se týkají těchž účastníků, nebrání-li tomu povaha věci, účel řízení anebo ochrana práv nebo oprávněných zájmů účastníků. Spojit řízení lze i v průběhu řízení za předpokladu, že tím nevznikne nebezpečí újmy některému z účastníků“.

Finanční arbitr z podání Navrhovatele neshledal, že by se týkalo téhož předmětu řízení jako řízení vedené pod nadepsanou spisovou značkou, neboť nárok Navrhovatele vznesený vůči Společnosti vyplývá z jiného závazkového smluvního vztahu než nárok vznesený v tomto řízení. Finanční arbitr neshledal ani, že by zde byla dána totožnost účastníků řízení, neboť smluvní závazkové vztahy, ze kterých Navrhovatel uplatňuje svoje nároky, uzavřel s rozdílnými subjekty, a proto o nároku Navrhovatele uplatněném v citovaném podání a nároku Navrhovatele uplatněném v tomto řízení společné řízení ve smyslu § 140 odst. 1 správního řádu nepovede.

4. Tvrzení Navrhovatele

Navrhovatel tvrdí, že je v důchodu, stal se závislým na hracích automatech a v tísní vzniklé následkem této závislosti přijal nabídku půjčky od ■■■, který s Navrhovatelem jednal jako jednatel Společnosti.

Navrhovatel tvrdí, že se Společností uzavřel Smlouvu o půjčce, ve které se Společnost zavázala mu poskytnout finanční prostředky ve výši 150.000 Kč, ale vyplatila mu pouze částku ve výši 27.000 Kč. Navrhovatel se ve Smlouvě o půjčce zavázal uhradit Společnosti poplatek za sjednání půjčky ve výši 30.000 Kč, který měl předat Společnosti v hotovosti před podpisem smlouvy; závazek ze Smlouvy o půjčce byl zajištěn zástavním právem, zřízeným na základě zástavní smlouvy ze dne 4. 4. 2013.

Navrhovatel tvrdí, že se dostal do prodlení s úhradou splátky půjčky a že ho dne 26. 6. 2013 navštívili jednatelé Společnosti ■■■ a ■■■ s tím, že po něm požadovali „*okamžitou úhradu celé půjčky, nebo podpis nové úvěrové smlouvy a k tomu ještě zástavní a kupní smlouvy, za což mu nabízeli půjčení dalších peněz*“. Navrhovatel tak přistoupil na podpis Smlouvy o úvěru a Kupní smlouvy, které mu byly předloženy již připravené k podpisu. Navrhovatel tvrdí, že se „*na přípravě smluv či na vyčíslení údajného dluhu vůbec nepodílel*“, veškerou smluvní dokumentaci připravila InSTITUTE ve spolupráci se Společností.

Navrhovatel rozporuje data podpisu uvedená 22. 6. 2013 a 23. 6. 2013 na čestném prohlášení a prohlášení o příjmech, neboť k osobnímu setkání Navrhovatele s oběma muži došlo až dne 26. 6. 2013. Stejně tak Navrhovatel rozporuje i místo podpisu Smlouvy o úvěru, když je na ní uvedeno místo podpisu Předměřice nad Labem, avšak Navrhovatel ji podepsal v Hradci Králové a InSTITUTE v Kroměříži.

Smlouva o úvěru měla podle Navrhovatele nahradit Smlouvu o půjčce, když byla uzavřena za účelem úhrady dluhu ze Smlouvy o půjčce. Podle Navrhovatele výše dluhu ze Smlouvy o půjčce ke dni uzavření Smlouvy o úvěru činila nanejvýš 216.796,15 Kč. Společnost, která při sjednávání Smlouvy o úvěru vystupovala jako zprostředkovatel, vyčíslila svou pohledávku ze Smlouvy o půjčce ke dni 1. 7. 2013 na 400.000 Kč, přičemž podle Navrhovatele InSTITUTE vyplatila úvěr sama sobě „*resp. zprostředkovateli, s nímž je nepochybně v blízkém vztahu*“.

Navrhovatel namítá, že InSTITUTE nejednala s odbornou péčí, když nezkoumala „*jakékoli okolnosti týkající se existence a výše údajného dluhu Navrhovatele vůči zprostředkovateli*

úvěru“, protože pokud Instituce tyto okolnosti zkoumala, musela podle Navrhovatele „jednat v úmyslu poškodit navrhovatele“.

Navrhovatel dodává, že Instituce v součinnosti se Společností přiměly Navrhovatele pod nátlakem v krátkém časovém intervalu k uzavření Smlouvy o úvěru, na základě které mělo dojít k úhradě nesprávně vyúčtovaného dluhu a jednaly tak nepoctivě a v rozporu s dobrými mravy. Navrhovatel tvrdí, že o obsahu Smlouvy o úvěru nikdy s nikým nejednal a při podpisu Smlouvy o úvěru byl „ve velmi špatném zdravotním stavu způsobeném úrazem hlavy“ a nebyl tak schopen posoudit následky svého jednání.

Nadto Navrhovatel uvádí, že se Společností a společností FINANC SERVIS s. r. o., IČO 24276812, se sídlem Zahradníčkova 1220/20a, 150 00 Praha 5, uzavřel Kupní smlouvu o prodeji své nemovitosti. Ačkoliv kupní cena byla ve smlouvě stanovena na 556.800 Kč, Navrhovatel měl obdržet od kupujících pouze částku 15.000 Kč. Podle Znaleckého posudku činí skutečná hodnota předmětných nemovitostí 3.540.000 Kč a Navrhovatel je proto přesvědčen, že „účelem kupní smlouvy bylo nepřiměřeně zhodnotit předmětné nemovitosti, a to na úkor navrhovatele“.

Podle Navrhovatele jsou smlouvy uzavřené s Institucí, tedy Smlouva o úvěru, Zástavní smlouva, jakož i Smlouva o půjčce a zástavní smlouva ze dne 4. 4. 2013 uzavřené se Společností a dále Kupní smlouva uzavřená se Společností a společností FINANC SERVIS s.r.o., absolutně neplatné podle § 39 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), neboť „jejich účel odporuje zákonu a přičí se dobrým mravům“. Navrhovatel spatřuje důvody neplatnosti v tom, že „[s]mlouvy obsahují nepravdivá prohlášení o tom, jaké částky byly předány v hotovosti“ a „[n]eexistovala zde tedy ani skutečná vůle uhradit částky, které byly ve smlouvách uvedeny“.

Navrhovatel tvrdí, že dopisem ze dne 28. 11. 2013 od Smlouvy o úvěru odstoupil, avšak Instituce toto odstoupení písemně odmítla.

Navrhovatel rozporuje výši poplatku za sjednání úvěru a způsob jeho úhrady, když tento podle Smlouvy o úvěru činil 40.000 Kč, tj. více než 9 % z poskytnuté částky a k jeho úhradě došlo započtením částky ve výši 40.000 Kč tvořící část úvěru, která se považovala za vyčerpanou okamžikem podpisu Smlouvy o úvěru. Navrhovatel je přesvědčen, že takovéto ujednání, kdy je dlužníkovi poskytnut úvěr ve vyšší částce z důvodu úhrady poplatku za jeho sjednání, je ve spotřebitelských vztazích nepřipustné a na podporu svých tvrzení odkazuje na rozsudek Vrchního soudu v Olomouci, č. j. 12 VSOL 38/2011.

Navrhovatel rozporuje také zajištění úvěrů ze Smlouvy o úvěru a Smlouvy o půjčce, neboť je podle jeho názoru „naprosto nepřiměřené a rozporné s dobrými mravy“. Navrhovatel upozorňuje na výši smluvních pokut v každé z uvedených smluv, které jsou podle něj v neprospěch Navrhovatele a smlouvy jsou tak „naprosto jednostranné a navrhovateli neposkytují žádnou ochranu“. Navrhovatel je přesvědčen o zjevném nepoměru mezi výší zajištění úvěrů a hodnotou zajišťované pohledávky.

Dále Navrhovatel upozorňuje na to, že Instituce ani Společnost neposoudily s odbornou péčí schopnost Navrhovatele splácet poskytnuté úvěry a považuje proto Smlouvu o úvěru a Smlouvu o půjčce za neplatné. Podle Navrhovatele Instituce nezohlednila další výdaje Navrhovatele spojené se splácením jiných úvěrů, o čemž byla Společnost v pozici zprostředkovatele Smlouvy o úvěru informována. Navrhovatel dodává, že žádost o úvěr, ve které byly uvedeny údaje o jeho výdajích a příjmech, „nevyplňoval a ani nediktoval, co do ní má být vyplněno, o čemž svědčí mj.

to, že zůstaly nevyplněny údaje o manželce“ a zároveň se domnívá, že „výši výdajů zprostředkovatel vyplnil nejspíše podle svého vlastního uvážení“.

Navrhovatel rozporuje výši roční procentní sazby nákladů (dále jen „RPSN“) uvedenou ve Smlouvě o úvěru, neboť podle Navrhovatele je její skutečná výše 37,02 % a nikoliv 34,2 %, jak je uvedeno ve Smlouvě o úvěru.

Dále ve Smlouvě o úvěru nebyla podle Navrhovatele uvedena celková částka splatná Navrhovatelem, náklady na služby notáře a „informace o tom, zda případné použití kapitálu, vytvořeného platbami spotřebitele namísto splácení spotřebitelského úvěru, povede k úplnému splacení spotřebitelského úvěru“.

Navrhovatel tvrdí, že na svůj dluh ze Smlouvy o úvěru uhradil doposud 6 splátek po 4.400 Kč a 4 splátky po 4.900 Kč, celkem tedy 46.000 Kč.

Pokud jde o jeho potenciální příjem z prodeje nemovitostí, Navrhovatel tvrdí, že v den podpisu Smlouvy o úvěru nenabízel žádné ze svých nemovitostí k prodeji. Naopak to byla podle tvrzení Navrhovatele Společnost, kdo nabízel jeho nemovitosti k prodeji v době po uzavření Smlouvy o úvěru.

Navrhovatel je toho názoru, že pokud by měl Instituci uhradit peněžité plnění ze Smlouvy o úvěru, vznikla by mu tímto škoda, neboť by byly splněny všechny předpoklady pro vznik nároku na náhradu škody. Porušení právní povinnosti spatřuje Navrhovatel v jednání Instituce v rozporu s § 9 zákona o spotřebitelském úvěru, když neposoudila s odbornou péčí schopnost Navrhovatele splácet spotřebitelský úvěr. Škoda je podle Navrhovatele představována „*vyplacením neexistujícího dluhu navrhovatele vůči zprostředkovateli (odpůrci č. 2), neboť kdyby odpůrce č. 1 jednal s odbornou péčí, měl si prověřit, zda dluh navrhovatele vůči zprostředkovateli úvěru skutečně existuje, a v takovém případě by nepochybně musel zjistit, že dluh neexistuje, nebo alespoň ne v tvrzené výši...*“. Příčinnou souvislost Navrhovatel dovozuje z toho, že „*kdyby odpůrce č. 1 s odbornou péčí posoudil schopnost navrhovatele splácet úvěr, musel by dospět k závěru, že tento není schopen jej splácet a že tedy nelze úvěr poskytnout, proto by úvěr nebyl vyplacen a navrhovatel by jej tedy ani nemusel vrátit*“. Podle Navrhovatele je na straně Instituce dáno i zavinění „*a to přinejmenším ve formě nevědomé nedbalosti (odpůrce č. 1 nevěděl, že svým jednáním může porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem způsobit, ač o tom vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět měl a mohl)*“.

6. Tvrzení Instituce

Instituce potvrzuje, že s Navrhovatelem uzavřela Smlouvu o úvěru, a to na základě žádosti Navrhovatele, která „*však pravděpodobně mohla být zprostředkována činností či obchodní znalostí společnosti CK FINANCE s. r. o. (rozuměj Společnosti) ...*“. Instituce poskytla Navrhovateli úvěr na základě informací, které obdržela od Navrhovatele a od Společnosti s tím, že jí Navrhovatel sdělil, že má splatný dluh vůči Společnosti a že hodlá prodat část svých nemovitostí, a proto potřebuje krátkodobý úvěr, a dále společně se Společností potvrdili, že jeho dluh vůči Společnosti činí 400.000 Kč. Instituce tvrdí, že výši dluhu Navrhovatele vůči Společnosti nijak nezkoumala a „*nebyly jí za tímto účelem ani předloženy žádné doklady a podklady*“.

Instituce tvrdí, že při posouzení úvěruschopnosti Navrhovatele vycházela jak z žádosti o poskytnutí úvěru ze dne 22. 6. 2013, ve které Navrhovatel uvedl svůj příjem spočívající ve vyplácení dávky starobního důchodu, jakož i výdaje na jeho domácnost, tak i z informací, které dne 22. 6. 2013 obdržel technik Instituce na místě samotném od Navrhovatele. Navrhovatel tak podle Instituce „*uvedl, že je ženatý, bez vyživovacích povinností vůči dětem, a celkové náklady na domácnost má spolu s manželkou cca 7.300,- Kč*“. Instituce tvrdí, že poskytnutí úvěru bylo podmíněno doložením potvrzení o výši starobního důchodu Navrhovatele vydaným Českou správou sociálního zabezpečení, které Navrhovatel Instituci doložil. Navrhovatel zároveň podle Instituce vyloučil, že by měl vůči jiným věřitelům jiné závazky, vyjma závazku vůči Společnosti. Instituce tvrdí, že jí Navrhovatel v rámci sjednávání Smlouvy o úvěru informoval o tom, že „*nemovitosti, resp. samostatnou konkrétní část prodává a nabízí k prodeji přes realitní kancelář MM reality, což bylo následně ověřeno náhledem na internetové stránky*“.

K odstoupení Navrhovatele od Smlouvy o úvěru pro její uzavření v tísni za nápadně nevýhodných podmínek Instituce odmítá, že by při uzavírání Smlouvy o úvěru vyvíjela na Navrhovatele nátlak a tvrdí, že k takovému jednání neměla ani žádný důvod.

Instituce namítá, že „*sankce, které mohou být uplatněny v případě porušení smluvních a zejména pak platebních podmínek, nejsou nastaveny nikterak nepřiměřeně...*“ a dále, že „*poplatek účtovaný při poskytnutí úvěru je přiměřený potřebné administrativě, správě, vyhotovení dokumentace a jízděmu a cestovnímu a je běžně účtován i hypotečními bankami*“. Rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci, na které v této souvislosti Navrhovatel odkazuje, dopadá podle Instituce na jiné právní situace.

Instituce dále ohledně poplatku za poskytnutí úvěru argumentuje, že jsou jím hrazeny „*náklady na jízdné a náklady na zaměstnance-technika, který jede na místo samotné a k obhlídce nemovitostí...*“ a že tímto poplatkem dochází k úhradě nákladů souvisejících „*s vypracováním smluvní dokumentace právníkem či advokátem*“, když Instituce pro svou činnost využívá služeb advokátní kanceláře, které platí paušální náhradu. Instituce tvrdí, že jsou uvedeným poplatkem dále hrazeny „*náklady na další služební cestu ředitele společnosti..., který absolvoval cestu za účelem osobního jednání s dlužníkem a podpisu smluvní dokumentace...*“. Předmětný poplatek v sobě podle Instituce zahrnuje také „*náklad na mzdu a náhrady zaměstnanců společnosti, které stráví na cestě a při výkonu svých pracovních povinností*“, dále pak „*náklady na ověření smluv a podpisů*“, dále „*poplatek za vklad smluv a zástavního práva v katastru nemovitostí, a to ve výši 1.000,- Kč*“, jakož i „*poplatek za výmaz zástavního práva z katastru nemovitostí při skončení a doplacení úvěru*“. Poplatek podle Instituce v sobě zahrnuje také náklad na provizi zprostředkovatele úvěru, která v tomto případě činila 8.000 Kč. Instituce dále uvádí, že uvedeným poplatkem dochází k úhradě nákladů na správu úvěru, když je v něm zohledněna konkrétně „*obecná náhrada za čas zaměstnanců, který dále se správou úvěru budou mít, položky účtované bankami za pohyby na účtu při zaplacení každé splátky apod.*“. S ohledem na uvedené tak nelze podle Instituce přesně předem stanovit, jaká částka poplatku připadne na skutečně vynaložené náklady a jaká část je příjmem Instituce, přičemž tento „*je celý zohledněn v sazbě RPSN jako celkový jednorázový náklad dlužníka při poskytnutí úvěru*“.

Instituce tvrdí, že při výpočtu RPSN postupovala tak, že „*jako základ navýšení úvěru po dobu jeho trvání, vzal součet všech úrokových splátek, a to včetně jejich doplatku, jako by byly splaceny jednorázově, při sjednané splatnosti, tedy ke dni 20. 6. 2014*“ a „*současně pak na započtený poplatek za poskytnutí a správu úvěru, který byl v souladu s ustanovením úvěrové smlouvy započten oproti podpisu smlouvy, pak odpůrce odpočítal od základu poskytnuté částky*“.

Instituce je přesvědčená o tom, že splnila informační povinnost požadovanou zákonem o spotřebitelském úvěru, neboť Navrhovateli poskytla veškeré informace o poskytovaném úvěru, „a to i na Formuláři pro standardní informace o spotřebitelském úvěru dle přílohy č. 6 k zákonu č. 145/2010 Sb.“.

7. Pokus o smír

Finanční arbitr v souladu s ustanovením § 1 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi vyzval účastníky řízení ke smírnému vyřešení sporu. Instituce Navrhovateli předložila návrh smírného vyřešení sporu, ve kterém požadovala zaplacení částky ve výši 440.000 Kč s tím, že Navrhovateli nebude účtovat jakékoliv další úroky a smluvní pokuty. V dalším návrhu smírného řešení sporu Instituce navrhla, že uzná, že Smlouva o úvěru je neplatná. Navrhovatel návrhy Instituce však neakceptoval s tím, že Instituci předložil vlastní návrh smírného řešení sporu, ve kterém Instituci jako vypořádání svých závazků nabídl zaplacení částky ve výši 200.000 Kč. Instituce však s tímto návrhem Navrhovatele neprojevila souhlas, a tak dosažení smírného řešení mezi účastníky nebylo možné.

8. Právní posouzení

Finanční arbitr podle § 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu s tímto zákonem a zvláštními právními předpisy. Podle § 12 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi není vázán návrhem a aktivně opatřuje důkazy; při svém rozhodování vychází ze skutkového stavu věci a volně hodnotí shromážděné podklady. Finanční arbitr všechny navržené a jím shromážděné podklady provedl, když hodnotil každý jednotlivě a všechny v jejich vzájemné souvislosti, a uvážil o nich takto.

Předmětem sporu mezi Navrhovatelem a Institucí je určení neplatnosti Smlouvy o úvěru a Zástavní smlouvy a určení, že Navrhovatel Instituci ze Smlouvy o úvěru ničeho nedluží.

Navrhovatel uzavřel s Institucí Smlouvu o úvěru a Zástavní smlouvu před nabytím účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „nový občanský zákoník“). Podle § 3028 odst. 1 nového občanského zákoníku se tímto zákonem „řídí práva a povinnosti vzniklé ode dne nabytí jeho účinnosti“ přičemž podle odstavce 3 se právní poměry, na které se nevztahuje odstavec druhý (práva osobní, rodinná a věcná), a „vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé, včetně práv a povinností z porušení smluv uzavřených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona“ řídí dosavadními právními předpisy.

Důvodová zpráva k tomuto ustanovení současně dodává, že se jedná o ustanovení kogentní povahy přejímající myšlenku § 763 odst. 1 obchodního zákoníku, které vyjadřuje zásadu, že zákony nepůsobí nazpět, a proto se novým občanským zákoníkem řídí práva a povinnosti vzniklé ode dne jeho účinnosti. Právní poměry založené smlouvou se mají podle třetího odstavce spravovat dosavadními právními předpisy až do svého zániku, a to především s ohledem na zásadu právní jistoty smluvních stran, které smlouvu uzavřely za určitých podmínek a v určitém právním prostředí a nemohly předpokládat, že dojde ke změně právní úpravy.

Při posuzování platnosti závazkových vztahů ze Smlouvy o úvěru a Zástavní smlouvy, jejich smluvních ujednání a práv a povinností z nich plynoucích bude finanční arbitr tedy aplikovat právní úpravu účinnou v době před novým občanským zákoníkem, tedy příslušná ustanovení občanského zákoníku a obchodního zákoníku.

Obecně, smlouva o úvěru je podle ustanovení § 261 odst. 3 písm. d) obchodního zákoníku absolutním obchodním závazkovým vztahem, a tedy relevantním právním předpisem upravujícím vztahy účastníků řízení je obchodní zákoník, konkrétně jeho část třetí, zejména pak ustanovení § 497 až § 507. Tím není dotčena subsidiární aplikace občanského zákoníku, v otázkách, které obchodní zákoník neupravuje, na základě výslovného zmocnění obsaženého v ustanovení § 1 odst. 2 obchodního zákoníku „[p]rávní vztahy uvedené v odstavci 1 se řídí ustanoveními tohoto zákona. Nelze-li některé otázky řešit podle těchto ustanovení, řeší se podle předpisů práva občanského“.

Protože Navrhovatel jednal v pozici spotřebitele, je na místě aplikovat ustanovení § 262 odst. 4 obchodního zákoníku, které v části věty za středníkem stanoví, že „*ustanovení občanského zákoníku nebo zvláštních právních předpisů o spotřebitelských smlouvách, adhezních smlouvách, zneužívajících klauzulích a jiná ustanovení směřující k ochraně spotřebitele je však třeba použít vždy, je-li to ve prospěch smluvní strany, která není podnikatelem. Smluvní strana, která není podnikatelem, nese odpovědnost za porušení povinností z těchto vztahů podle občanského zákoníku a na její společné závazky se použijí ustanovení občanského zákoníku*“.

Smlouva o úvěru a Zástavní smlouva jsou současně smlouvami spotřebitelskými podle hlavy páté občanského zákoníku, jelikož naplňují znaky spotřebitelské smlouvy uvedené v ustanovení § 52 občanského zákoníku. Stejně tak je Smlouva o úvěru smlouvou o spotřebitelském úvěru, uzavřenou v režimu zvláštní právní úpravy, konkrétně zákona o spotřebitelském úvěru.

8.1. Obsah Smlouvy o úvěru

Finanční arbitr ze shromážděných důkazů zjistil, že Navrhovatel a Instituce uzavřeli dne 26. 6. 2013 Smlouvu o úvěru, na jejímž základě se Instituce zavázala Navrhovateli poskytnout finanční prostředky ve výši 440.000 Kč, když podle článku I. odst. 3 písm. a) Smlouvy o úvěru byla část úvěru ve výši 40.000 Kč „*započtena Věřitelem na celkovou částku Úvěru dle této Smlouvy, a to proti paušálnímu poplatku za poskytnutí Úvěru...*“ a dále podle písm. b) stejného ustanovení „*část Úvěru ve výši 400.000,- Kč (slovy: čtyři sta tisíc korun českých) odpovídající pohledávce jiného Věřitele Dlužníka – CK FINANCE s.r.o., Zahradníčkova 1220/20a, Košíře, 150 00 Praha, IČO: 29204445, bude na základě výslovné žádosti Dlužníka poukázána k úhradě závazků Dlužníka, zajištěného zástavním právem smluvním dle Smlouvy o zřízení zástavního práva podle obč. z. ze dne 4. 4. 2013, a to v souladu s písemným potvrzením a vyčíslením pohledávky tohoto věřitele, které Dlužník předložil Věřiteli*“.

Smluvní strany se v čl. III. odst. 1 Smlouvy o úvěru dohodly, že „*dlužná částka ve výši 440.000,- Kč spolu se smluveným úrokem, který činí celkem 96.804,- Kč za celý rok, tedy v přepočtu 8.067,- Kč měsíčně, budou Věřiteli uhrazeny a vráceny nejpozději do 20. 6. 2014. Průběžně bude Dlužník splácet pouze část smluveného úroku, a to ve výši 1% měsíčně*“. V odst. 2 stejného článku se Navrhovatel zavázal k tomu, že část úroku ve výši 52.800 Kč bude hradit průběžně ve splátkách po 4.400 Kč měsíčně a dále k tomu, že uhradí „*zbylou část úroku ve výši 3.667,- Kč za každý měsíc trvání tohoto Úvěru, až do zaplacení jistiny Úvěru*“ a k tomu, že uhradí „*jistinu Úvěru ve výši 440.000,- Kč a zbyvající část a doplatek úroku ve výši maximálně 44.004,- Kč, celkem tedy jako doplatek částku ve výši 484.004,- Kč*“.

V článku II. odst. 1 Smlouvy o úvěru si Navrhovatel s Institucí sjednali, že „úroky činí dle dohody stran 22% (p.a.) ročně, RPSN činí 34,2%...“.

8.2. Posouzení úvěruschopnosti

Finanční arbitr zkoumal, zda Instituce jako úvěrový věřitel splnila své zákonné povinnosti týkající se posouzení úvěruschopnosti Navrhovatele.

Zákon o spotřebitelském úvěru, který tuto povinnost upravuje, byl přijat v souvislosti s plněním povinnosti České republiky, jako členského státu Evropské unie, transponovat do svého právního řádu směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES ze dne 23. 4. 2008 o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS (dále jen „Směrnice 2008/48/ES“).

Bod 26 preambule této směrnice mj. uvádí, že „především na rozšiřujícím se úvěrovém trhu je důležité, aby se věřitelé nepouštěli do nezodpovědného půjčování ani neposkytovali úvěry bez předchozího posouzení úvěruschopnosti, a členské státy by měly vykonávat nezbytný dohled s cílem předejít takovému jednání, a měly by pro tyto případy stanovit nezbytné prostředky k sankcionování věřitelů. ... měli by mít věřitelé povinnost kontrolovat v jednotlivých případech úvěruschopnost spotřebitele. Za tímto účelem by jim mělo být dovoleno využívat informace poskytnuté spotřebitelem nejen během přípravy dané úvěrové smlouvy, ale i v průběhu dlouhodobého obchodního vztahu... Rovněž spotřebitel by měl jednat obezřetně a dodržovat své smluvní povinnosti“. Bod 28 pak doplňuje, že „k posouzení úvěruschopnosti spotřebitele by měl věřitel rovněž vyhledávat v příslušných databázích; právní a faktické okolnosti mohou vyžadovat, aby se toto vyhledávání lišilo co do rozsahu“.

Článek 8 odst. 1 Směrnice 2008/48/ES zakotvil povinnost členských států zajistit, „aby před uzavřením úvěrové smlouvy věřitel posoudil úvěruschopnost spotřebitele na základě dostatečných informací získaných případně od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, na základě vyhledávání v příslušné databázi“.

Cíle a principy stanovené Směrnicí 2008/48/ES zákonodárce promítl do ustanovení § 9 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, které stanoví, že „[v]ěřitel před uzavřením smlouvy, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, či změnou takové smlouvy spočívající ve významném navýšení celkové výše spotřebitelského úvěru, je povinen s odbornou péčí posoudit schopnost spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr, a to na základě dostatečných informací získaných i od spotřebitele, a je-li to nezbytné, nahlédnutím do databází umožňujících posouzení úvěruschopnosti spotřebitele“. Do odstavce 3 tohoto ustanovení pak zákonodárce vtělil povinnost žadatele o úvěr s věřitelem spolupracovat, když stanovil, že „[s]potřebitel poskytne věřiteli na jeho žádost úplné, přesné a pravdivé údaje nezbytné pro posouzení schopnosti spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr“.

Přijetím zákona o spotřebitelském úvěru tedy došlo k zakotvení právního rámce přiměřené ochrany spotřebitele v podobě povinnosti věřitele kvalifikovaně posoudit schopnost spotřebitele úvěr splácet. Sám věřitel by měl mít přirozený zájem uzavřít smlouvu o úvěru pouze s takovým dlužníkem, který bude dluh schopen řádně splácet.

Novela zákona o spotřebitelském úvěru provedená zákonem č. 43/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů (dále jen „novela“),

s účinností od 25. 2. 2013 výslovně zavedla soukromoprávní sankci v případě porušení povinnosti věřitele stanovené § 9 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru. Jasný cíl zákonodárce lze vysledovat. Důvodová zpráva k této novele definovala jako jeden z největších problémů trhu se spotřebitelskými úvěry právě nedostatečné posouzení schopnosti spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr. Přestože podle názoru předkladatele novely – Ministerstva financí bylo možné již ze znění zákona o spotřebitelském úvěru předcházejícího novele dovodit, že *„v případě negativního výsledku posouzení schopnosti spotřebitele splácet úvěr nemá být úvěr poskytnut (opačné jednání je dle názoru předkladatele v rozporu s dobrými mravy), tento výklad neměl jednoznačnou oporu v normativním textu“*. Cílem novely proto bylo posílit, resp. zdůraznit, princip zodpovědného úvěrování a zamezit případům, kdy věřitel předem počítá s možností, že dlužník s velkou pravděpodobností úvěr nesplatí.

Změna ustanovení § 9 spočívá ve spojení porušení povinnosti odborné péče na straně úvěrové instituce s neplatností smlouvy o spotřebitelském úvěru, když zákonodárce doplnil do odstavce 1 tohoto ustanovení poslední větu: *„[v]ěřitel poskytne spotřebitelský úvěr jen tehdy, pokud je po posouzení úvěruschopnosti spotřebitele s odbornou péčí zřejmé, že spotřebitel bude schopen spotřebitelský úvěr splácet, jinak je smlouva, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, neplatná“*.

Důvodová zpráva k novele v části týkající se § 9 podává, že *„věřitel je při posouzení úvěruschopnosti povinen vzít v potaz jak stávající situaci klienta, zejména jeho příjmy i výdaje, tak i skutečnosti, které lze na základě informací dostupných v době před uzavřením smlouvy s vysokou mírou pravděpodobnosti očekávat (např. předpokládaný příjem z projednávaného dědického řízení, prodeje nemovitosti, auta, pojistného plnění atp.)*. Důraz při posouzení úvěruschopnosti je přitom kladen na poměr mezi příjmy a výdaji spotřebitele a na posouzení toho, zda spotřebiteli zbude po vynaložení běžných výdajů měsíčně taková částka, jaká je potřeba pro splácení úvěru. Při posuzování budoucí schopnosti spotřebitele splácet úvěr se vychází ze stávajícího stavu a presumpce jeho zachování do budoucna. Budoucí změny, informace, o nichž je již věřiteli známa, je však nutno vzít při posouzení v úvahu (např. když se spotřebitel již nachází ve výpovědní lhůtě z pracovního poměru). Nejde však přitom o získání stoprocentní jistoty, že úvěr bude v budoucnu splacen, neboť není např. možno s jistotou vyloučit, že spotřebitel obdrží výpověď z pracovního poměru či dlouhodobě onemocní.“

Z uvedeného je zřejmé, že cílem zákonodárce bylo efektivně zamezit předlužování spotřebitelů, kteří nejsou schopni své závazky řádně splatit. Již Směrnice 2008/48/ES v preambuli, jakož i v samotném textu, klade na zodpovědnost věřitelů rozhodnout, zda se spotřebitelem smlouvu o úvěru uzavře či nikoliv. Zákon o spotřebitelském úvěru pak tento koncept v podstatě identicky, s ohledem na režim maximální harmonizace Směrnice 2008/48/ES, přejímá a stanoví navíc (patrně za účelem dosažení odpovídající efektu) soukromoprávní následek chybného posouzení. Z textu směrnice i zákona o spotřebitelském úvěru přitom vyplývá, že informace pro takové rozhodnutí si má věřitel opatřit sám, popř. ve spolupráci s žadatelem o úvěr.

Při získávání relevantních informací za účelem posouzení úvěruschopnosti spotřebitele věřitel tedy vychází jak z informací dodaných spotřebitelem, tak z informací, které získává z jiných dostupných zdrojů při respektování principu přiměřenosti nejvýše v rozsahu nezbytně nutném pro splnění této své povinnosti při maximálním respektování spotřebitelových práv na ochranu jeho osobních údajů.

Je povinností věřitele takto získané informace shromáždit, vyhodnotit jejich dostatečnost a rozhodnout, zda a které informace je nezbytné dále ověřovat, popř. jejich znalost prohlubovat. Povinností věřitele je mj. nahlédnout i do databází shromažďujících informace o již existujících

úvěrových vztazích spotřebitele, pokud lze z informací získaných od spotřebitele usuzovat, že již byl nebo stále je v jiném úvěrovém vztahu (vhodné je podle názoru finančního arbitra takový úkon učinit u každého žadatele o úvěr, avšak zákon takovou povinnost nestanoví).

Je-li věřitelem banka, je podle názoru finančního arbitra nezbytné, aby při zkoumání výdajů spotřebitele věřitel hodnotil i informace z databází shromažďujících informace o nebankovních úvěrových vztazích; nebankovní věřitel pak může informace o spotřebitelových bankovních úvěrech získat např. s pomocí spotřebitele. Za dostatečné se považují pouze takové informace o příjmech a výdajích spotřebitele, ze kterých je věřitel schopný získat objektivní obraz o jeho finanční situaci.

Spotřebitel je podle § 9 odst. 3 zákona o spotřebitelském úvěru povinen poskytnout věřiteli na jeho žádost úplné, přesné a pravdivé údaje. Tato povinnost však nezabývá věřitele povinností jednat s odbornou péčí, tedy vyžádat si od spotřebitele potřebné informace, aktivně opatřovat další přiměřené a objektivně zjistitelné informace o spotřebiteli a všechny získané informace řádně vyhodnotit. Shodný názor co do povinnosti ověřit tvrzení spotřebitele je ostatně zastáván i judikaturou (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky, ze dne 27. 9. 2007, sp. zn. 32 Odo 1726/2006).

Schopnost spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr finanční arbitr chápe jako situaci, kdy v závislosti na frekvenci splácení zbyde spotřebiteli v jeho osobním/domácím rozpočtu dostatek finančních prostředků na to, aby bez jakýchkoliv problémů a omezení mohl splácet splátku v předpokládané výši. Proto Instituce musí mimo jiné analyzovat spotřebitelův osobní/domácí rozpočet, a to jak stranu příjmů, tak stranu výdajů, a to vždy ve vztahu ke konkrétnímu žadateli o úvěr a informacím o jeho konkrétních příjmech ze zaměstnanecké či jiné činnosti, nákladech na bydlení, dopravu, domácnost nebo nezaopatřené děti. Analýza pouze některé ze stran rozpočtu sama o sobě k posouzení úvěruschopnosti nepostačuje.

Pro posouzení úvěruschopnosti spotřebitele je zcela bez významu, zda je ochotný poskytnout věřiteli zajištění v podobě zástavního práva či zajišťovacího převodu práva k nemovitosti, když tato skutečnost nemá o jeho schopnosti řádně splácet úvěr bez negativního zásahu do jeho osobních nebo majetkových poměrů žádnou vypovídací hodnotu.

Obsah povinnosti jednat při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele s odbornou péčí zákon o spotřebitelském úvěru neobsahuje. Právní pojem odborná péče je považován za tzv. neurčitý právní pojem, který se má vykládat v kontextu obecné právní úpravy i konkrétních skutkových okolností.

Finanční arbitr nejprve zkoumal jiné právní předpisy, v nichž je tento pojem, resp. jeho obsah obsažen.

Odbornou péčí vymezuje (pro účely tohoto zákona) např. § 2 odst. 1 písm. o) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, který stanoví, že „*odbornou péčí se rozumí úroveň zvláštních dovedností a péče, kterou lze od podnikatele ve vztahu ke spotřebiteli rozumně očekávat a která odpovídá poctivým obchodním praktikám nebo obecným zásadám dobré víry v oblasti jeho činnosti*“. Obdobně tento pojem definuje např. § 32 odst. 1 zák. č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, který stanoví, že „*[i]nvestiční zprostředkovatel je povinen poskytovat investiční služby s odbornou péčí. Vynaložení odborné péče především znamená, že investiční zprostředkovatel jedná kvalifikovaně, čestně a spravedlivě a v nejlepším zájmu zákazníků, zejména plní povinnosti podle této hlavy*“.

Odborná péče je tak v kontextu zákona o spotřebitelském úvěru korektiv jednání věřitele, které v tomto případě posoudí finanční arbitr, a zakládá se jak na objektivním hledisku, tj. na odborných znalostech a schopnostech, tak na hledisku subjektivním, spočívajícím v pečlivosti konkrétního věřitele.

Finanční arbitr zkoumal, zda Instituce splnila povinnost posoudit úvěruschopnost Navrhovatele s odbornou péčí v tomto konkrétním případě.

Instituce ohledně posouzení schopnosti Navrhovatele splácet spotřebitelský úvěr odkázala na Čestné prohlášení. Z oddílu B) Čestného prohlášení vyplývá, že výše měsíčních příjmů Navrhovatele tvoří celkem 14.951 Kč, což ostatně dokládá i potvrzení o výši starobního důchodu Navrhovatele vydané dne 26. 6. 2013 Českou správou sociálního zabezpečení. Navrhovatel dále ve stejném oddílu Čestného prohlášení uvedl, že výše jeho měsíčních výdajů tvoří celkem 7.300 Kč. V oddílu A) Čestného prohlášení dále Navrhovatel k celkovému počtu vyživovaných osob v domácnosti uvedl, že nemá manželku, družku ani nezaopatřené děti.

Navrhovatel dále v oddílu A) Čestného prohlášení uvedl, že „[s]rážky ze mzdy na základě nařízeného výkonu rozhodnutí (resp. jiná exekuce) nejsou prováděny“.

Instituce neprokázala své tvrzení, že Navrhovatel v době uzavření Smlouvy o úvěru nabízel nemovitosti v jeho vlastnictví k prodeji přes realitní kancelář. Instituce k prokázání tohoto svého tvrzení předložila finančnímu arbitrovi Nabídku prodeje nemovitostí, z které však není patrné, kdy a kým byla zadána.

Navrhovatel naopak v řízení před finančním arbitrem předložil e-mail od realitní makléřky ze dne 27. 1. 2015, ze kterého plyne, že s požadavkem inzerování nabídky prodeje nemovitostí Navrhovatele se na realitní kancelář obrátila Společnost a tato nabídka měla být inzerována od 27. 9. 2013, tedy v době, kdy již byla uzavřena Smlouva o úvěru.

V rámci posouzení úvěruschopnosti tak Instituce nemohla s finančními prostředky z prodeje nemovitosti jako s jeho příjmem kalkulovat.

Ze shromážděných podkladů současně neplyne, že by Instituce žádala po Navrhovateli jiné informace týkající se jeho příjmů ani to, že by informace, se kterými disponovala jinak, než shora uvedeným způsobem ověřila.

Pokud se tak Navrhovatel zavázal od podepsání Smlouvy o úvěru dne 26. 6. 2013 až do dne 20. 6. 2014 uhradit jistinu úvěru ve výši 440.000 Kč spolu s doplatkem úroku ve výši maximálně 44.004 Kč, tj. celkem částku ve výši 484.004 Kč, nemůže finanční arbitr než konstatovat, že Instituce při posouzení úvěruschopnosti Navrhovatele nezohlednila jeho stávající finanční situaci, když i bez jakýchkoliv výdajů by příjem Navrhovatele za rozhodné období, tj. od uzavření Smlouvy o úvěru do dne splatnosti závazků Navrhovatele, dosáhl částky 179.412 Kč, tedy částky, která zcela nepostačuje k úhradě jeho závazku ve výši 484.004 Kč.

Pokud jde o výdaje, Navrhovatel v Čestném prohlášení uvedl, že jeho měsíční výdaje činí 7.300 Kč. Přestože Navrhovatel v řízení před finančním arbitrem doložil, že v době uzavření Smlouvy o úvěru měl další závazky z úvěrových smluv vůči jiným věřitelům, kolonky Čestného prohlášení, do kterých měly být zapsány údaje ohledně případných splátek úvěrů poskytnutých

Navrhovateli bankovními a nebankovními institucemi, byly proškrtnuty bez uvedení jakýchkoliv číselných údajů.

Skutečností, že Instituce při uzavření Smlouvy o úvěru neověřila a tedy nezohlednila splácení dalších závazků Navrhovatele vůči jiným věřitelům, se finanční arbitr dále nezabýval, neboť k závěru o neposouzení úvěruschopnosti Institucí finanční arbitr dospěl již ze zjištění, že Instituce neposoudila s odbornou péčí příjmovou stránku rozpočtu Navrhovatele, když nezohlednila, že celková výše jeho příjmů (bez jakýchkoliv výdajů) za období, po jehož konci měl Navrhovatel Instituci splatit spotřebitelský úvěr, nedosáhla výše částky ke splacení potřebné.

Pokud jde o postup Instituce, která při ověření tvrzení Navrhovatele co do jeho příjmů i výdajů (vyjma jeho starobního důchodu) vyšla pouze z čestných prohlášení Navrhovatele, finanční arbitr nemůže takový postup, nejen ve zkoumaném případě, ale i obecně považovat za postup splňující kritéria odborné péče. Věřitel totiž nemůže pouze na základě čestného prohlášení spotřebitele objektivně získat informace potřebné pro zhodnocení jeho finanční situace a s odbornou péčí tak posoudit, zda je spotřebitel schopen řádně úvěr splácet bez negativních zásahů do jeho majetkových a společenských poměrů. Stejně tak se nemůže věřitel pro zhodnocení finanční situace spotřebitele spokojit pouze s jeho prohlášením, že nemá žádné jiné dluhy vůči jiným věřitelům, aniž by toto dále prověřoval.

Finanční arbitr proto uzavírá, že Instituce neposoudila schopnost Navrhovatele splácet úvěr s odbornou péčí, když neshromáždila dostatečné informace pro rozhodnutí o tom, zda je Navrhovatel schopen úvěr splácet tak, jak Instituci ukládá zákon o spotřebitelském úvěru, resp. Navrhovateli úvěr poskytla, byť z informací, kterými disponovala, tak učinit neměla.

Jelikož Instituce nesplnila zákonem jí uloženou povinnost posoudit úvěruschopnost Navrhovatele s odbornou péčí, a poskytla úvěr bez toho, aby bylo zřejmé, že bude Navrhovatel schopen úvěr splatit, finančnímu arbitrovi nezbývá než shrnout shora uvedené a uzavřít, že Smlouva o úvěru je podle § 9 odst. 1 věta druhá zákona o spotřebitelském úvěru neplatná.

Finanční arbitr dodává, že v případě Smlouvy o úvěru se jedná o absolutní neplatnost právního úkonu, tedy o neplatnost, která nastává přímo ze zákona. Absolutní neplatnost znamená neplatnost právního úkonu od samého počátku a na právní úkon se hledí jakoby nikdy nevznikl a účastníkům z tohoto právního vztahu nevznikají žádná práva ani povinnosti (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 3. 10. 2013, sp. zn. 28 Cdo 2221/2013).

Navrhovatel ve svém návrhu formuloval alternativní petit, když pro případ, že by finanční arbitr nevyhověl jeho návrhu na prohlášení neplatnosti Smlouvy o úvěru, navrhl, aby finanční arbitr určil, že odstoupení od Smlouvy o úvěru bylo dne 28. 11. 2013 učiněno platně.

Jelikož však finanční arbitr výše dospěl k závěru, že Smlouva o úvěru je absolutně neplatná, otázkou určení platnosti odstoupení od Smlouvy o úvěru se nadále nezabýval.

8.3. Posouzení platnosti Zástavní smlouvy

Zástavní smlouva představuje dvoustranný adresovaný právní úkon, na základě kterého vzniká zástavní právo. Náležitosti zástavní smlouvy jsou upraveny v § 156 občanského zákoníku. Podle tohoto ustanovení musí být zástavní smlouva vyhotovena v písemné formě pod sankcí absolutní neplatnosti smlouvy. Další náležitostí zástavní smlouvy je její dostatečná určitost. V zástavní

smlouvě proto musí být označeny strany, které smlouvu uzavírají a podle § 156 odst. 2 občanského zákoníku musí obsahovat „*označení zástavy a pohledávky, kterou zástava zajišťuje*“.

Určitostí a obligatorními náležitostmi zástavní smlouvy se zabýval i Nejvyšší soud, který ve svém rozhodnutí ze dne 29. 10. 2013, sp. zn. 21 Cdo 2772/2012, uvedl, že „*[k] obligatorním náležitostem smlouvy o zřízení zástavního práva (zástavní smlouvy) podle ustanovení § 151b odst.4 věty první obč. zák. patří (vedle vlastního označení účastníků smlouvy - zástavního věřitele a zástavce) určení předmětu zástavního práva (zástavy) a zástavním právem zajišťované pohledávky. Zástava musí být ve smlouvě identifikována mimo jiné dostatečně určitě, tedy tak, aby nebyla zaměnitelná s jinou věcí, pohledávkou nebo jiným majetkovým právem a aby tak bylo rovněž účastníkům smlouvy zřejmé, co má sloužit k zajištění věřitelovy pohledávky a jejího příslušenství*“.

Finanční arbitr z předložených podkladů zjistil, že v daném případě Zástavní smlouva byla sepsána v písemné formě, obsahuje označení smluvních stran, jakož i předmět Zástavní smlouvy, tedy zajištěnou pohledávku vzniklou ze Smlouvy o úvěru, a dále předmět zástavy, tedy nemovitosti specifikované v článku I. Zástavní smlouvy. Jak zajišťovaná pohledávka, tak i zástava, byly v Zástavní smlouvě dostatečně určitě identifikovány, když nejsou zaměnitelné s jinými. Stejně tak Zástavní smlouva v článku III. obsahuje i ujednání o tom, že Navrhovatel zřizuje ve prospěch Instituce zástavní právo ke svým nemovitostem za účelem zajištění pohledávky Instituce vzniklé ze Smlouvy o úvěru.

Náležitosti platného uzavření zástavní smlouvy předpokládané občanským zákoníkem tak byly v daném případě dodrženy, a proto finanční arbitr konstatuje, že Zástavní smlouva byla mezi Navrhovatelem a Institucí platně uzavřena.

Ačkoliv finanční arbitr výše zjistil, že Zástavní smlouva byla platně uzavřena, zabýval se pro úplnost a nad rámec návrhu Navrhovatele dále tím, zda na jejím základě platně vzniklo zástavní právo.

Zástavní právo je svou povahou právem akcesorickým, tzn. vznik a trvání zástavního práva jsou nerozlučně spjaty se zajištěnou pohledávkou (srov. Fiala, J. Zánik zástavního práva jako důsledek zániku obligačního dlužníka, v publikaci Právní rozhledy, 2003, č. 6., str. 290). Zástavní právo tudíž platně vznikne na základě platné zástavní smlouvy pouze za předpokladu, že platně vznikla také pohledávka, k jejímuž zajištění má sloužit. V případě, že pohledávka, pro kterou bylo zástavní právo zřízeno, ve skutečnosti platně nevznikla (např. z důvodu neplatnosti smlouvy), nevznikne ani zástavní právo, byť samotná zástavní smlouva byla bezvadná (srov. např. rozsudky Nejvyššího soudu České republiky ze dne 4. 4. 2002, sp. zn. 21 Cdo 957/2001 nebo ze dne 3. 5. 2006, sp. zn. 21 Cdo 1348/2005).

Vzhledem k tomu, že pohledávka, pro jejíž zajištění bylo v daném případě ve prospěch Instituce zřízeno zástavní právo, vyplývá z neplatné Smlouvy o úvěru, a tudíž platně nevznikla, je finanční arbitr ve světle výše citovaného rozhodnutí Nejvyššího soudu toho názoru, že zástavní právo zřízené na základě Zástavní smlouvy ve prospěch Instituce platně nevzniklo.

Ačkoliv finanční arbitr je k rozhodování o neplatnosti právního úkonu Zástavní smlouvy podle § 1 odst. 1 písm. c) zákona o finančním arbitrovi příslušný, neboť se jedná o závazkový právní vztah související s poskytnutím spotřebitelského úvěru, finanční arbitr není podle jeho názoru příslušný k rozhodnutí o tom, že zástavní právo platně nevzniklo, neboť se jedná o rozhodnutí o věcném právu, tj. o absolutním právu, které náleží Instituci jako zástavnímu věřiteli. Z povahy

věci není v takovém případě rozhodováno o sporných právech a povinnostech mezi spotřebitelem a věřitelem při poskytnutí úvěru, nýbrž o tom, zda zástavnímu věřiteli takovéto věcné právo svědčí. Finanční arbitr je proto přesvědčen, že není příslušný k rozhodnutí o existenci zástavního práva, neboť se nejedná o spor mezi věřitelem a spotřebitelem při poskytnutí spotřebitelského úvěru, ani o jiný spor podle § 1 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi.

8.4. Dluh Navrhovatele a náhrada škody

Navrhovatel se dále v řízení před finančním arbitrem domáhá určení, že Instituci ze Smlouvy o úvěru ničeho nedluží a tvrdí, že v případě, kdy by měl Instituci vydat peněžité plnění, které měl podle Smlouvy o úvěru od Instituce získat, vznikla by mu tím škoda, na jejíž náhradu má nárok.

Občanský zákoník v § 420 odst. 1 obsahuje obecnou úpravu náhrady škody, když stanoví, že „[k]aždý odpovídá za škodu, kterou způsobil porušením právní povinnosti“.

K tomu, aby vznikl Navrhovateli vůči Instituci nárok na náhradu škody, je nutné, aby v důsledku jejího zaviněného porušení právní povinnosti vznikla Navrhovateli škoda, přičemž mezi vznikem škody a porušením právní povinnosti musí existovat vztah příčinné souvislosti. Ke splnění všech těchto podmínek musí dojít kumulativně.

Navrhovatel porušení právní povinnosti spatřuje v neposouzení schopnosti Navrhovatele splácet spotřebitelský úvěr s odbornou péčí. Finanční arbitr výše již dospěl k závěru, že ze strany Instituce k porušení právní povinnosti došlo, když v rozporu s § 9 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru neposoudila úvěruschopnost Navrhovatele. Stejně tak finanční arbitr již výše rozvedl, že toto porušení právní povinnosti je sankcionováno na základě zvláštní úpravy, která je obsažena v zákoně o spotřebitelském úvěru, tak, že je Smlouva o úvěru absolutně neplatná. Finanční arbitr se proto dále zabýval otázkou, zda ze stejného porušení právní povinnosti Instituce lze Navrhovateli přiznat náhradu škody.

Finanční arbitr zkoumal, zda v důsledku porušení právní povinnosti Instituce vznikla Navrhovateli škoda. V daném případě je podle Navrhovatele škoda jemu vzniklá představována poskytnutým úvěrem, který Instituce vyplatila Společnosti jako úhradu dluhu Navrhovatele.

Škoda představuje majetkovou újmu, která je objektivně vyjádřitelná v penězích a jejíž povaha spočívá buďto v reálném zmenšení existujícího majetku (skutečná škoda), nebo v jeho nezvětšení, které bylo možné, kdyby nedošlo ke škodní události, důvodně očekávat (ušlý zisk). Finanční arbitr proto posuzoval, zda v daném případě došlo ke zmenšení či nezvětšení majetku Navrhovatele v důsledku protiprávního jednání Instituce.

Finanční arbitr má za prokázané, že Instituce vyplatila Společnosti na základě Smlouvy o úvěru částku ve výši 400.000 Kč, a to z titulu žádosti Navrhovatele o vyplacení jeho existujícího dluhu vůči Společnosti. Ačkoliv finanční arbitr shledal Smlouvu o úvěru neplatnou, jak je uvedeno výše, Instituce na základě této smlouvy poskytla plnění tak, jak si smluvní strany sjednaly, když Navrhovateli poskytla úvěr, a to částečně i ve formě splnění jeho dluhu vůči Společnosti. V majetkové sféře Navrhovatele se toto projevovalo tak, že mu zanikl dluh vůči Společnosti.

Na straně Navrhovatele tak podle názoru finančního arbitra nemohlo dojít ke zmenšení či nezvětšení jeho majetku, neboť Instituce plnila svou povinnost, k jejímuž splnění se Navrhovateli ve Smlouvě o úvěru zavázala a jejímž splněním došlo k zániku dluhu Navrhovatele vůči Společnosti.

V souvislosti s neposouzením úvěruschopnosti Institucí, přichází v úvahu vznik škody spočívající v placení úroků z úvěru a zaplacení poplatku za poskytnutí úvěru, neboť kdyby Instituce s odbornou péčí posoudila schopnost Navrhovatele splácet spotřebitelský úvěr, nedošlo by k uzavření Smlouvy o úvěru a Navrhovatel by se tak nezavázal k placení úroků z úvěru a poplatku za poskytnutí úvěru. Jelikož však finanční arbitr výše dospěl k tomu, že Smlouva o úvěru je neplatná, je zároveň neplatné i ujednání o úrocích jakož i ujednání o poplatku za poskytnutí úvěru a Navrhovatel k jejich úhradě není povinen, a proto mu ani v této souvislosti nevznikla škoda.

Finanční arbitr proto nemůže Navrhovateli přiznat nárok na náhradu škody, neboť se nepodařilo prokázat, že mu škoda skutečně vznikla. V této souvislosti finanční arbitr uvádí, že existencí dalších předpokladů vzniku odpovědnosti za škodu, tedy příčinnou souvislostí mezi porušením právní povinnosti a vznikem škody a zaviněním se dále nezabýval.

Navrhovatel dále vznik škody spojuje také s tím, že Instituce nejednala s odbornou péčí, když neproověřila, zda a v jaké výši dluh Navrhovatele vůči Společnosti skutečně existuje.

Povinnost Instituce nahradit Navrhovateli škodu v důsledku tohoto jejího protiprávního jednání nesouvisí s povinností Instituce s odbornou péčí posoudit úvěruschopnost Navrhovatele. Věřitel v rámci své povinnosti posoudit úvěruschopnost s odbornou péčí zkoumá, zda Navrhovatel disponuje volnými finančními prostředky k plnění svých závazků ze zamýšlené smlouvy o úvěru, věřitel však nezkontroluje v rámci posouzení úvěruschopnosti, co dlužník zamýšlí se získanými prostředky učinit.

Finanční arbitr proto posoudil tuto námitku Navrhovatele samostatně, když zkoumal, zda Instituce měla povinnost prověřit výši a existenci dluhu Navrhovatele vůči Společnosti a pro případ, že takovou povinnost měla a porušila ji, zkoumal, zda Navrhovateli vznikla v souvislosti s tímto porušením škoda.

Zákon o spotřebitelském úvěru ani žádný jiný právní předpis nestanoví povinnost věřitele posuzovat účel, za jakým spotřebiteli poskytuje úvěr. Instituce poskytla Navrhovateli úvěr částečně za účelem úhrady jeho dluhu vůči Společnosti, což si smluvní strany sjednaly v článku I. odst. 3 písm. b) Smlouvy o úvěru. Obchodní zákoník v § 501 odst. 2 výslovně připouští, že „[s]tanoví-li smlouva, že úvěr lze použít pouze k určitému účelu, může věřitel omezit poskytnutí peněžních prostředků pouze na plnění závazků dlužníka převzatých v souvislosti s tímto účelem“. Smluvní strany si tak účelovou vázanost úvěru sjednaly v souladu s citovaným ustanovením obchodního zákoníku.

Věřitel je v souvislosti s účelem, za jakým má být úvěr poskytnut, povinen zkoumat to, zda tento účel neodporuje zákonu či zda jej neobchází anebo se nepříčí dobrým mravům, neboť v opačném případě by totiž byla smlouva o úvěru podle § 39 občanského zákoníku neplatná. Pakliže věřitel shledá, že účel, za kterým spotřebiteli poskytuje spotřebitelský úvěr, neodporuje zákonu, neobchází jej a ani se nepříčí dobrým mravům, nelze mu potom podle názoru finančního arbitra dále přičítat povinnost zjišťovat, zda tento účel odpovídá skutečnosti, tedy zda v konkrétním případě skutečně existuje závazek Navrhovatele, na jehož úhradu byl úvěr poskytnut. Je to totiž spotřebitel, kdo se na věřitele obrací s požadavkem na poskytnutí úvěru za účelem uspokojení svých potřeb, a proto je to právě spotřebitel, kdo by měl zhodnotit a následně potom i rozhodnout, zda zde existuje důvod, pro který požaduje poskytnutí úvěru.

Pokud jde o tvrzení Navrhovatele, že neproověřením výše a existence dluhu Navrhovatele vůči Společnosti jednala Instituce bez odborné péče, uvádí finanční arbitr, že je bez pochyb, že jednou ze zásad obchodního práva, na kterou obchodní zákoník klade důraz, je zásada profesionality subjektů obchodněprávních vztahů, podle které jsou podnikatelé povinni postupovat s odbornou péčí. Tato zásada se v rámci uzavírání závazkových vztahů projevuje tím, že se na smluvní stranu, která je podnikatelem, kladou vyšší nároky co do jejích znalostí, vědomostí a informovanosti. Instituce tedy byla povinna v rámci smluvního vztahu s Navrhovatelem postupovat vůči němu s odbornou péčí.

Obsahem odborné péče však podle názoru finančního arbitra je právě to, že věřitel jako profesionál znalý práva odpovídá za to, že navrhovaný obsah smluvního vztahu je v souladu se zákonem. Proověřování výše a existence dluhu Navrhovatele vůči Společnosti, za účelem jehož úhrady Instituce Navrhovateli úvěr poskytla, však podle názoru finančního arbitra nelze pod zásadu profesionality podřadit, neboť by to vedlo k nepřipustnému omezení smluvní svobody. *Ad absurdum* by věřitel nemohl poskytovat úvěry spotřebitelům do té doby než by bezpečně prokázali, jakým způsobem hodlají získané finanční prostředky použít a zda skutečně existuje důvod pro tento způsob použití finančních prostředků (při nákupu televizoru by tak např. spotřebitel byl nucen dokládat kupní smlouvu, přičemž spotřebitel by musel prokázat, že jeho dluh z této kupní smlouvy skutečně existuje, byl spotřebitelem částečně uhrazen a věřitel by spotřebiteli nemohl poskytnout víc finančních prostředků než je rozdíl mezi jeho částečnou úhradou a cenou televizoru). Takové omezení by však bylo zcela v rozporu se smluvní svobodou a autonomií vůle smluvních stran.

Finanční arbitr proto odmítá požadavek Navrhovatele na náhradu škody i co do tvrzeného jednání Instituce bez odborné péče.

8.5. *Výše dluhu Navrhovatele vůči Instituci*

Pokud jde o tvrzení Navrhovatele, že Instituci ničeho nedluží, zabýval se finanční arbitr tím, jaké vzájemné závazky mezi Navrhovatelem a Institucí v důsledku plnění na základě neplatné Smlouvy o úvěru existují. V této souvislosti finanční arbitr posuzoval, zda na straně některého z účastníků řízení nedošlo ke vzniku bezdůvodného obohacení.

Bezdůvodným obohacením se podle § 451 odst. 2 občanského zákoníku rozumí „*majetkový prospěch získaný plněním bez právního důvodu, plněním z neplatného právního úkonu nebo plněním z právního důvodu, který odpadl, jakož i majetkový prospěch získaný z nepoctivých zdrojů*“, přičemž podle odstavce prvního „*[k]do se na úkor jiného bezdůvodně obohatí, musí obohacení vydat*“. Ustanovení § 457 téhož zákona současně doplňuje, že „*[j]e-li smlouva neplatná nebo byla-li zrušena, je každý z účastníků povinen vrátit druhému vše, co podle ní dostal*“.

Finanční arbitr s ohledem na výše uvedené konstatuje, že plnění Instituce ve výši 440.000 Kč poskytnuté Navrhovateli na základě absolutně neplatné Smlouvy o úvěru představuje ve smyslu § 451 odst. 2 občanského zákoníku bezdůvodné obohacení, které je Navrhovatel povinen podle § 457 občanského zákoníku Instituci vydat.

Finanční arbitr dále konstatuje, že z předložených důkazů má za prokázané, že Navrhovatel na pohledávku Instituce z absolutně neplatné Smlouvy o úvěru uhradil celkem částku ve výši 86.000 Kč, která se skládá z částky 40.000 Kč uhrazené na poplatek za poskytnutí úvěru a částky ve výši 46.000 Kč, kterou Navrhovatel uhradil ve formě měsíčních splátek. Částka 86.000 Kč tak

představuje také bezdůvodné obohacení ve smyslu § 451 odst. 2 občanského zákoníku, které je Instituce povinna podle § 457 občanského zákoníku Navrhovateli vydat.

Z uvedeného vyplývá, že Instituce za Navrhovatelem eviduje oprávněnou pohledávku. Finanční arbitr proto části návrhu Navrhovatele, ve které se Navrhovatel domáhá určení, že Instituci ze Smlouvy o úvěru ničeho nedluží, nemůže vyhovět, neboť Navrhovateli takový nárok nespovídá.

Pokud jde o případné započtení vzájemných pohledávek, finanční arbitr doplňuje, že v případě bezdůvodného obohacení neexistuje zákonná úprava, podle které by byla stanovena splatnost pohledávek vzniklých z tohoto právního titulu, doba plnění je obvykle vázána na výzvu věřitele podle § 563 občanského zákoníku a dlužník je povinen splnit svůj dluh den následující po dni, kdy byl věřitelem vyzván k plnění (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 24. 4. 2007, sp. zn. 33 Odo 336/2005). Z tohoto důvodu tak nelze ani vzájemné pohledávky vzniklé z bezdůvodného obohacení bez dalšího započíst a je nutné přihlídnout k tomu, kdy se obě pohledávky staly splatnými. Jelikož vznik bezdůvodného obohacení mezi účastníky řízení vyšel najevo až v průběhu řízení před finančním arbitrem, když finanční arbitr zjistil, že Smlouva o úvěru je absolutně neplatná, nedošlo doposud ani jednou ze stran sporu k výzvě k plnění a jednotlivé pohledávky Navrhovatele a Instituce vzniklé z bezdůvodného obohacení se tak nestaly splatnými a nejsou proto způsobilými k započtení.

9. K výrokům nálezu

Finanční arbitr zjistil, že Instituce nesplnila svou povinnost vyplývající z § 9 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, když schopnost Navrhovatele splácet úvěr neposoudila s odbornou péčí, resp. v rozporu se zákonem uzavřela s Navrhovatelem Smlouvu o úvěru a poskytla mu spotřebitelský úvěr, ačkoliv z poměrů Navrhovatele nebylo zřejmé, zda bude schopen spotřebitelský úvěr řádně splácet. Finanční arbitr proto, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto nálezu, konstatoval, že Smlouva o úvěru je absolutně neplatná.

Finanční arbitr dále posuzoval, zda došlo mezi Navrhovatelem a Institucí k platnému uzavření Zástavní smlouvy. Finanční arbitr posoudil Zástavní smlouvu z hlediska dodržení veškerých náležitostí požadovaných občanským zákoníkem a dospěl k závěru, že byla platně uzavřena. Finanční arbitr proto návrh Navrhovatele na určení, že Zástavní smlouva je neplatná, ve výroku II. tohoto nálezu zamítl.

Vzhledem k tomu, že finanční arbitr zjistil, že Smlouva o úvěru je absolutně neplatná, představuje částka ve výši 440.000 Kč, kterou Instituce poskytla Navrhovateli, bezdůvodné obohacení na straně Navrhovatele vzniklé plněním z neplatného právního úkonu podle § 451 odst. 2 občanského zákoníku. Finanční arbitr proto návrh Navrhovatele v části, ve které se domáhá určení, že Instituci ze Smlouvy o úvěru ničeho nedluží, zamítl, jak je uvedeno ve výroku III. tohoto nálezu.

Podle § 17a zákona o finančním arbitrovi, v případě že finanční arbitr, byť i jen z části, vyhová návrhu navrhovatele, uloží instituci sankci, která činí 10 % z částky, kterou je instituce podle nálezu povinna zaplatit navrhovateli, přičemž pokud je takto vypočtená sankce nižší než 15.000 Kč, je finanční arbitr povinen uložit sankci právě ve výši 15.000 Kč. Zaplacení částky 15.000 Kč finanční arbitr uloží i v případě, kdy předmětem sporu není peněžitá částka.

Jelikož finanční arbitř v nálezů vyhověl návrhu Navrhovatele, ukládá v souladu s ustanovením § 17a zákona o finančním arbitrovi současně Instituci ve výroku IV. tohoto nálezů sankci ve výši 15.000 Kč, neboť předmětem sporu vymezeným Navrhovatelem nebyla peněžitá částka. Sankce je příjmem státního rozpočtu a Instituce je povinná ji zaplatit ve lhůtě a způsobem uvedeným ve výroku tohoto nálezů.

P o u č e n í :

Účastník řízení může proti tomuto nálezů podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi podat do 15 dnů od jeho doručení tomuto účastník řízení písemně odůvodněné námitky k finančnímu arbitrovi, přičemž platí, že včas podané námitky mají odkladný účinek.

Tento nález je podle § 17 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi v případě, že Instituce dobrovolně nesplní povinnost tímto nálezů uloženou, soudně vykonatelný podle občanského soudního řádu, jakmile uplyne lhůta k plnění v tomto nálezů Instituci uložená.

V Praze dne 23. 7. 2015

otisk úředního razítka

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitř